

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут*

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ
ТА УПРАВЛІННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Індивідуальна тема: Особливості формування малого та середнього бізнесу в Україні

Спеціальність 6.051 «Економіка»

Завідувач кафедри: _____ / Тур О. М. /

Керівник роботи: _____ / Вареник І. В. /

Виконавець: _____ / Похтель Д. В. /

П.І.Б.

Шостка 2022

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. МАЛИЙ ТА СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС ЯК НЕВІДЄМЛИВА ЧАСТИНА БІЗНЕСУ УКРАЇНИ	5
1.1. Історія, ознаки, поняття малого та середнього бізнесу.....	5
Дерегуляція вже принесла додаткові інвестиції в економіку України	8
1.2. Функції та роль бізнесу	8
1.3 Порівняння статистики бізнесу попередніх років з роками сьогодення...	10
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	14
2.1 Організація та аналіз функціонування підприємства.....	14
2.2 Аналіз обліку та аудиту на підприємствах малого та середнього бізнесу	18
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ ТОВ “ІНСТИТУТ ПЛАНУВАННЯ СІМ'І”	21
3.1 Аналіз та оцінка діяльності тов “Інститут планування сім'ї”	21
3.2 Аналіз стану управління інформаційно-комунікативним забезпеченням діяльності медичного закладу.....	23
3.3 Обґрунтування доцільності удосконалення технологічного рівня управління інформаційно-комунікативним забезпеченням діяльності закладу	26
3.4 Покращення кадрового потенціалу як основний напрямок удосконалення надання медичних послуг клініки “ Інститут планування сім'ї”	30
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33

РЕФЕРАТ

Дипломна робота: 36 с., 4 табл., 5 рис. 15 джерел.

Мета роботи - дослідження теоретичних основ і економічної сутності аналізу малого та середнього бізнесу.

Об'єкт дослідження - результати середнього підприємства досліджуваного середовища та методики економічного аналізу його стану.

Методи дослідження: вертикальний горизонтальний порівняльний

Аналіз економічного стану підприємства дозволяє оцінити перспективу у його функціонуванні, також визначити причини такого стану визначити шляхи удосконалення підприємства.

В першому розділі визначено загальний аналіз малого та середнього бізнесу, досліджено методи аналізу результатів діяльності підприємства.

У другому розділі досліджено середнє підприємство його характеристики та перспективи.

У третьому розділі проведено аналіз підприємства і його оцінка. Проведений аналіз внутрішньої і зовнішньої структури підприємства. Досліджені його слабкі та сильні сторони

Бізнес, мале та середнє підприємство, ТОВ “ Інститут планування сімї”

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Бізнес є складовою системою для розвитку прогресивної країни. Малий та середній бізнес займає вагомую частку складової підприємств. В рамках сучасної медицини спрямованої на ефективність та розвиток суб'єктів медичної сфери, забезпечення формування відповідних колективних стимулів, основною формою є надання якісних медичних послуг та оплата праці персоналу. Якісні медичні послуги та своєчасність їх надання є важливим чинником клініки, поліпшення та удосконалення медичного обладнання, комунікація, оплата праці. Дослідження підприємства в умовах ситуації, яка склалась в Україні, дає змогу розглядати її як комплексну характеристику потенціальних можливостей забезпечення конкурентних переваг в перспективі. З вищезазначеного можна зробити висновок про те, що проблема підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є актуальним питанням, вирішенню якого і присвячується дана робота.

Метою дипломної роботи є аналіз та формування основних засад малих та середніх підприємств, їх актуальність, перспективність, розвиток на сьогоднішній день. Також є завдання розглянути на прикладі середнього підприємства аналіз конкурентоспроможності та розвиток сфери медичних послуг.

Об'єктом дослідження даної роботи є: управління діяльністю підприємства у контексті функціонування послуг.

Предмет дослідження: практичне обґрунтування підприємства.

Підприємство дослідження: ТОВ “Інститут планування сім’ї”

РОЗДІЛ 1. МАЛИЙ ТА СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС ЯК НЕВІДЄМЛИВА ЧАСТИНА БІЗНЕСУ УКРАЇНИ

1.1. Історія, ознаки, поняття малого та середнього бізнесу

Підприємницькі відносини які стали шляхом до успішного бізнесу є в українському народі від самого початку. Увесь процес розвитку підприємництва, економічна середа, що є стимулом вдосконалення винахідливості суб'єктів економіки мали важливу роль. Вже сьогодні є важливим створення цілеспрямованої ефективної, економіки має тактичний рівень та курс державної політики. Важливе значення малого та середнього бізнесу є те що коли перехід до ринкової економіки являє собою процес стимулювання реорганізування економіки і покриття стабільності і гарантії на шляху до організованого процесу. Процес розвитку малого та середнього підприємництва в Україні має свої історичні засади та корені, і на стадії переходу до ринку має ефективне майбутнє. (Малий бізнес) народився ще в давні часи, часи Рюрика, хоча тоді, як відомо, панувала натуральна форма правління. У XI столітті почали формуватися торгові центри, купецькі об'єднання та інші види діяльності. Підприємництво зі сфери переноситься на територію України і починає впроваджуватися у відносини внутрішні, спочатку тільки в торгівельній сфері а потім і виробництві.

Переломним моментом вважається початок XIX століття. У свій час було видано “Указ про вільних хліборобів”, що дозволяв поміщикам відпускати селян з землею за викуп. Могутнім та вагомим стимулом у розвитку підприємництва та бізнесу стало скасування кріпосного права. На цей період часу приходиться найбільша подія - промисловий переворот. На почту XX століття створюються картелі, синдикати, трести. Динамічний сектор малого та середнього бізнесу почав формуватися з 1986 по 1988 . Він і поклав початок розвитку недержавного малого і середнього підприємництва. Кількість малих підприємств в Україні на кінець 2019 року збільшилося на 56,5% і дорівнює близько 301 тис. Число

середніх підприємств. 44,5%. Середній та малий бізнес формується складним шляхом створення особливої системи середніх та малих підприємств згідно закону України.

Таблиця 1.1 Критерії підприємництва

Підприємництво	Функції
Мобільність	Ресурсна
Відповідальність	Організаційна
Самостійність	Творча
Динамічність	Вміння ризикувати

Мале підприємство по сфері та кількості чоловік формується згідно з законодавством та підпорядковується правилам держави в першу чергу. Малі підприємства досить ефективна форма господарювання та розвитку в Україні. Вони мають багато впливових рис для розвитку простих підприємств та потенційно розвинених підприємств. Саме мале підприємництво здатне відгукуватися на розвиток ринку в цілому і якісним чином надавати ринковій економіці динамічність, гнучкість та стабільність. За характером діяльності у

малому та середньому бізнесі можна виділити декілька перспективних підприємств :

- індивідуальні - засновані на особистій власності окремої конкретної особи .
- кооперативи
- спільні підприємства.

Перспективи розвитку дуже великі. На процес формування, розвитку економічності та стабілізації роботи малих форм підприємництва впливають більшість факторів:

1. Зовнішні фактори: складові середовища, в якому функціонує приватне підприємство. Також є важливим наявність організованість та доступність основи компонентів для організації діяльності - бізнесу . Додатковим фактором є :державна підтримка малого бізнесу.

2. Внутрішні важливі чинники являють собою особистісні та спеціальні досягнення , перспективність, вони стають на шлях діяльності підприємства а в майбутньому і розвитку перспективного бізнесу. Політика держави щодо малого та середнього бізнесу впливає на створення законодавчо важливої основи розвитку та функціонування підприємств. Для активізації інтенсивної діяльності суб'єктів бізнесу підприємництва існує відповідно важливий кадровий, економічний та технічний потенціал. На даний момент якість та кількість малих та середніх підприємств жителів складає близько 4,9 одиниць. (2020р) Основними напрямками майбутнього вдалого розвитку малого підприємництва в Україні у перспективі є формування та створення незалежної законодавчої бази. На сьогоднішній рік актуальними проблемами є створення нових та вдосконалення діючих підходів та функцій до власності фірм , підприємств та окремих ферм і захисту , створення сприятливого податкового,інноваційного інвестиційного, та цінового режиму для суб'єктів малого та середнього підприємництва.

Таблиця 1.2. Функції бізнесу

Малий бізнес	Середній бізнес
провідний сектор економіки	Невеликі компанії мають більший обсяг реалізації, ніж "гіганти" економіки
основа дрібнотоварного виробництва	Невеликий бізнес створює значно більше робочих місць, ніж великий
швидка окупність затрат , висока мобільність	Дерегуляція вже принесла додаткові інвестиції в економіку України
раціональна форма правління	звільнення підприємства від виробництва дрібносерійної та штучної продукції, яка є основою задоволення послуг.

1.2. Функції та роль бізнесу

Поняття бізнесу глибоко розкривається через його функції. Щоб був ефективний розвиток малого підприємництва на даний момент необхідно створити процедуру ефективної взаємодії між державою та сектором підприємства. Відсутність такого чинника є свідченням того, що підприємства малої сфери існування ще не відіграють важливої ролі в економіці на сьогоднішній день.

Основними функціями бізнесу є:

1. Ресурсна функція
2. Інноваційна функція
3. Стимулююча функція
4. Організаційна функція

Функції підприємства:

1. Управлінська функція
2. Захисна функція

Пояснення :

Інноваційна - розробка нових перспективних бізнес-ідей

1. Ресурсна - це заохочення та мобілізація внутрішніх і зовнішніх чинників та ресурсів для ефективного функціонування
2. Стимулююча являє собою процес організування високої ефективності.
3. Захисна - це процес формування захисту інтересів підприємців.
4. Управлінська - устрій формування управління персоналом та його властивості організації праці на підприємстві.

Бізнес має такі риси:цілеспрямованість ,мобільність, динамічність, гнучкість ініціативність комунікативний характер діяльності . За цей час сформовані важливі зрушення у розвитку малого бізнесу та сектору економіки. Також ще є чинники які фіксують зменшення розвитку малого бізнесу конкретно торговельної діяльності:

- обмеженість внутрішнього попиту та наявність кризи збуту на внутрішньому ринку у зв'язку з нестачею вільних фінансових коштів підприємств та зниженням реальних доходів населення; вкрай незначну інвестиційну активність, відсутність переливу коштів з фінансового в реальний сектор економіки, обмеженість кредитів;

- низький рівень технічної озброєності при значному інноваційному потенціалі;

- низький управлінський рівень, нестача знань, досвіду та культури ринкових відносин;

- відсутність повної і вірогідної інформації про стан та кон'юнктуру ринку, низький рівень консультаційних послуг та спеціальних освітніх програм, тощо.

На здатність малих та середніх підприємств розвиватися виявляє вплив комбінації внутрішніх і зовнішніх факторів. У той час, як внутрішні проблеми можуть часто вирішуватися самими малими підприємствами на місцевому рівні, подолання багатьох зовнішніх бар'єрів вимагає дій зі сторони держави на регіональному рівні. Одна з основних труднощів у розв'язку «зовнішніх»

проблем – це те, що заходи, прийняті різними державними установами в підтримку малого та середнього підприємництва та програми дії для їхнього впровадження зазвичай погано скоординовані. Важко розділити відповідальність за реалізацію політики, коли функції виконавчої влади й розподіл компетенції в бюджетній, податковій, кредитно-фінансовій й тарифній сферах не складається в єдину політику підприємництва, тому державі вкрай необхідно сконцентруватись на усуненні протиріч між різними установами, що мають відношення до бізнесів.

1.3 Порівняння статистики бізнесу попередніх років з роками сьогодення

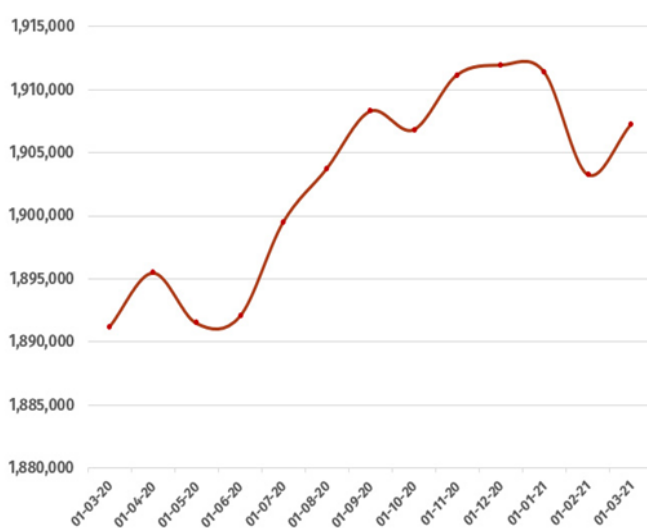
Малий та середній бізнес визначає структуру, ВВП та шляхи економічного зростання. Вагомими чинниками для розвитку малого та середнього бізнесу мають фактори, невеликі підприємства мають більший обсяг реалізації ніж великі підприємства; також суми податків, які сплачують суб'єкти малого та середнього бізнесу створює достатню кількість робочих місць порівняно з великим. В економіці сучасної держави виконує низку нових специфічних функцій:

1. Демонізація, приватизації, роздержавлення економіки.
2. Залучення природних, матеріальних, людських фінансових, та інформаційних ресурсів для нормального функціонування та праці
3. Вдосконалення еластичності структури, врегулювання попиту.
4. Дає змогу вивільнити велике підприємство від дрібної продукції.
5. Додаткові оснащені робочі місця

За останні 3 роки (2020,2021,2022) відбулися важливі зрушення у розвитку малого та середнього бізнесу. Займає Україна друге місце серед країн, які проводять зміни в реформах, поліпшення інвестиційного та ділового клімату. Кроки які були зроблені в 2019 - 2020 дали старт для розвитку економічних процесів, зросли потоки іноземних інвестицій. Основні країни-інвестори це : 200 німецьких виробників та виробники США. Бізнес розвивався, розвивається

і має значні перспективи, також держава надає підтримку, а економісти, інвестори, роблять вагомий внесок в розвиток країни, тому завдяки цим процесом розвиток економіки є стрімким та сучасним. Середній та малий бізнес, індивідуальний бізнес - це створення нових робочих місць і нових ланок розвитку. а також є важливою та сучасною альтернатива найманій праці. В 2019-2020 році розвиток середнього і малого бізнесу є дуже важливим для формування основи середнього класу суспільства українців.

Як змінювалась кількість ФОПів в карантин?

Таблиця 1.3. Кількість підприємств в умовах карантину 2020 року.

середніх - 4,4%, та великих - 0,1 %. У 2020 році за даними було зареєстровано 402895 підприємств. Зокрема, було 566 великих підприємств або 0,2 всієї структури середніх підприємства. У 2020 році за даними Державної служби статистики в Україні було зареєстровано 402536 підприємств. Зокрема було 563 великих підприємств, або 0,2 всієї структури. Середніх підприємств зареєстровано 17563 або 4,5% всієї структури, малих підприємств було 395673 або 90,5% всієї структури, також мікропідприємства 102801. Вагома кількість малих та середніх підприємств зосереджена в таких містах: Київ, Харків, Одеса, Дніпро, Львів. Найменша кількість зареєстрована в містах: Суми, Тернопіль, Волинь, Закарпаття, Рівненщина, Чернівецька область . Середній бізнес за даними Державної служби статистики за 2020 рік налічував 17854 чи 5,4%. . Середній бізнес зосереджений у : сільська промисловість - 3290 од, промисловість - 5678 од, оптова торгівля - 4590 од. Найменша кількість

підприємств у сфері освіти - 79. Малий бізнес налічує 423156 підприємств. з них мікропідприємств - 345771- мікропідприємства. Найбільше підприємств малого бізнесу у 2021 році зосереджено сільським, лісовим та рибним господарством - 49123 од, промисловість та операції з нерухомості - 43546 од, роздрібна та оптова торгівля - 60345. Найменше малих підприємств у сфері освіти - 3115 од. Мистецтв, спорту та розваг - 2567 од.

Рейтинг галузей за доходами в 2020 році

Таблиця 1.4. Топ розвинених компаній 2020 року.

Ведення малого та середнього бізнесу в сучасних умовах в Україні пов'язане з негативними факторами ризиками та іншими чинниками. Усі проблеми з якими стикаються суб'єкти бізнесу, які поділено на групи.

Перша група проблем : проблеми що пов'язані із значними витратами, матеріальними та фінансовими на етапі започаткування господарювання, зокрема:

- високі тарифи на комунальні послуги;
- висока вартість оренди нерухомості;
- потреба в закупівлі сучасного устаткування, інструментів, техніки,

Проблеми з якими стикається середній та малий бізнес, це пошук та залучення кредитних коштів. Значним негативним фактором для бізнесу є висока вартість кредитів. Кредитні ставки комерційних банків для бізнесу становлять 28–33%, тому дозволити кредити собі можуть тільки ті підприємства

які є рентабельними . Стають на заваді отримання позик середнього та малого бізнесу й інші фактори.

- маленька рентабельність
- процедура отримання кредитних коштів;
- значні витрати часу на розгляд та оформлення кредиту
- відсутність у позичальника застави, як вид забезпечення.
- ризики, пов'язані з несвоєчасним поверненням кредиту і сплати відсотків за ним;
- ризики банкрутства

Основна група проблем : це проблеми, пов'язані із своєчасною реалізацією товарів,. До цієї групи негативних факторів та чинників слід віднести низьку купівельну спроможність населення, Споживачі орієнтуються на економію свого бюджету, шукають товар та послуги за менші гроші.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

2.1 Організація та аналіз функціонування підприємства

Сучасні підприємства сфери медичних послуг, формуються та реалізуються у своєму середовищі. Засадою ефективного функціонування підприємств у сучасних динамічних умовах виступає наявність доступу до інформації відносно можливих змін у його середовищі та здатність підприємства гнучко реагувати на зміни. Підтвердженням думки про необхідність постійного дослідження середовища діяльності підприємства виступають напрацювання провідних вітчизняних та зарубіжних науковців. Так Віханський О.С. стверджує, що «аналіз середовища вважається початковим процесом стратегічного управління, оскільки він забезпечує як базу для визначення місії і цілей підприємства, так і для розробки стратегії поведінки, що дозволить підприємству здійснити свою місію і досягти своїх цілей. Градова А.П. надає власне визначення середовища функціонування підприємства: «... середовище функціонування підприємства – це економічна категорія, яка відображає сукупність зовнішніх факторів впливу прямої та непрямої дії, що не знаходяться в межах прямого безпосереднього впливу з боку організації». Проте таке визначення, на нашу думку значно звужує поняття середовища підприємства, не враховує його власно сформоване внутрішнє середовище діяльності, яке також необхідно враховувати при управлінні адаптаційними змінами. Підприємства, як вже зазначалося, є відкритими системами. Вперше підприємство як відкриту систему запропонував розглядати німецький вчений Х.Ульрих. При здійсненні діяльності у будь-якого підприємства виникає зовнішнє та внутрішнє середовище функціонування. Основними компонентами зовнішнього середовища на його думку виступають: державні органи, механізми ринкового контролю та його складові, громадські організації та засоби масової інформації. Таким чином, підсумовуючи дослідження у сфері виявленні сутності середовища

діяльності підприємств, слід підкреслити наступне. Будь-яке підприємство функціонує у зовнішньому та внутрішньому середовищі діяльності. Тобто процес управління адаптаційними змінами повинен враховувати особливості зовнішнього та внутрішнього середовища діяльності підприємства. Зовнішнє середовище функціонування підприємства має характерну властивість – підприємство не в змозі самостійно управляти ним. Тому виникає особлива актуальність у дослідженні його основних компонент та чинників, що впливають на нього. Такий підхід надасть змогу сформулювати ефективний механізм управління адаптаційними змінами підприємств, у тому числі й адаптацією до змін зовнішнього середовища. Капліна О., Зайченко Д. пропонують визначати зовнішнє середовище як сукупність зовнішніх факторів, з якими суб'єкти економічної діяльності взаємодіють та які повинні враховувати в своїй діяльності. Таке визначення зовнішнього середовища звужує його сутність тільки до врахування чинників, не враховуючи основні компоненти та можливі взаємозв'язки. На думку Клименко М. Зовнішні фактори – це, в основному, неконтрольовані сили, які мають вплив на рішення менеджерів та їх дії та, в кінцевому підсумку, на внутрішню структуру і процеси в організації. Проте, на нашу думку, зовнішні чинники можуть бути як контрольованими з боку підприємства, так і неконтрольованими. Даний підхід створює процес адаптаційними змінами діяльності підприємств у напрямі виявлення та управління контрольованими зовнішніми чинниками діяльності. На думку Ф. Елбінг: «... зовнішнє оточення організації все більше стає джерелом проблем для сучасних керівників». Проте такий однобічний підхід до розуміння зовнішнього середовища діяльності підприємства не може створити для нього будь-які можливості, звужує процес його діяльності тільки до пристосування, без застосування механізмів активної адаптації. Основні фактори зовнішнього середовища розподіляють на дві групи: чинники макросередовища та чинники мікросередовища підприємства. Чинники макросередовища підприємства розглядаються як чинники непрямого впливу, тобто це соціальні, правові, політичні, економічні, інноваційні та технологічні чинники. Чинники

мікросередовища розглядаються як чинники прямого впливу на діяльність підприємства, тобто це постачальники, державні органи, з якими безпосередньо співпрацює підприємство. Можна виділити такі особливості чинників зовнішнього середовища діяльності підприємства. Чинники зовнішнього середовища характеризуються:

- об'єктивний чинник виникнення впливу: умови виникають незалежно від діяльності підприємства і впливають на нього;
- взаємозалежність факторів: сила, з якою змінність одного фактора впливає на інші фактори;
- складність, кількість та різноманітність факторів, що суттєво впливають на підприємство;
- динамічність: відносна швидкість змінності середовища;
- невизначеність: відносна кількість інформації про середовище та ступінь її ймовірності.

Вищеперелічені особливості чинників зовнішнього середовища діяльності підприємства обумовлюють високу необхідність та значимість їх дослідження макросередовища поділити на два рівні:

Перший рівень – систематичні, які один раз виникнувши, існують завжди(чи досить тривалий час) і завжди справляють свій вплив на діяльність підприємства:

- економічна ситуація,
- політико – правова обстановка в країні,
- кон'юнктура ринку,
- рівень інфляції.

Другий рівень – несистематичні, які справляють свій вплив на діяльність підприємства або стохастично, або з визначеним періодом виникнення:

- технологічне середовище,
- соціально - культурний розвиток в країні,
- демографічна ситуація,
- географічне середовище,

- економічна обстановка.

При такому підході можна прослідити схожість із виділенням макросередовища діяльності підприємства та непрямих чинників його впливу. Одним із головних компонентів зовнішнього середовища діяльності підприємства є ринок, на якому працює підприємство. Ринок повинен бути об'єктом регулярного спостереження. Самі по собі ринкові дослідження значення не мають, якщо вони не пов'язані із прийняттям управлінських рішень. Тому результатом спостережень ринку виступає інформація, що відповідає на питання, що цікавлять суб'єктів ринку. У ринкових дослідженнях звичайно виділяють загальногосподарську або економічну кон'юнктуру й кон'юнктуру окремих ринків. Кон'юнктура - важлива галузь економічної науки, її динамічний напрямок. Вона розглядає господарські процеси в постійній зміні й розвитку. Загальногосподарська кон'юнктура характеризує стан усього ринкового процесу національного господарства на той або інший період. Кон'юнктура товарних ринків вивчає зміни й коливання в сфері виробництва й реалізації окремих видів товару. Функціонування ринку, його розширення або скорочення, попит та пропозиція, залежить від складних на ньому умов, тобто кон'юнктури. Господарське життя піддається періодичним коливанням, підйомам і спадам, названими економічними циклами. Циклічні коливання в економіці становлять об'єктивний процес. Вони виникають під впливом різноманітних факторів і зв'язків. В економіці виділяють регулярні й нерегулярні коливання. Нерегулярні коливання виникають випадково, часто по невстановлених причинах або циклам, що мають складну структуру. Регулярні коливання в економіці підрозділяються на сезонні й циклічні. Сезонні коливання обумовлені природно-кліматичними факторами й по своєму змісті є також циклічними, похідними від сонячних і місячних циклів. Циклічні коливання в економіці сполучають наступні один за одним фази підйомів і спадів. Дослідження кон'юнктури ринку охоплює широке коло найрізноманітніших питань виробничого, комерційного, технічного й економічного характеру, що дозволяє виявити основні напрямки господарського розвитку кожного суб'єкта ринкових відносин і ситуацію, що склалася в певний

момент часу в результаті взаємодії різноманітних кон'юктуроутворюючих факторів. Завдання дослідження кон'юнктури зводиться до постановки й рішення проблеми прогнозу її зміни. Стан кон'юнктури ринку характеризує виробництво й реалізацію продукції за певний період часу або положення на ринку в цей момент. Таким чином, кон'юнктура ринку - це сформована на ринку економічна ситуація, що характеризує співвідношення між попитом та пропозицією, рівень цін, товарні запаси й інші економічні показники. Результати кон'юнктурних спостережень ринку призначені для забезпечення успішної підприємницької діяльності й ґрунтуються на зборі інформації, її систематизації й реєстрації, аналізі всіх відомостей, пов'язаних з ринком конкретного товару. Вони спрямовані на визначення дійсних і майбутніх споживачів і їхньої купівельної спроможності. За результатами проведення кон'юнктурних досліджень складаються кон'юнктурні прогнози. Кон'юнктурні прогнози озброюють необхідними знаннями поведінки на ринку, умінням раціонально маневрувати наявними ресурсами, здатністю купувати й продавати товар за вигідними цінами, розширювати або скорочувати виробництво товару відповідно до очікуваного стану ринку.

2.2 Аналіз обліку та аудиту на підприємствах малого та середнього бізнесу

В управлінні виробничою діяльністю кожного підприємства мають суттєве значення добре побудований, належним чином організований облік виробничих запасів, тобто якісна проінформованість про їх наявність і рух. Сучасні жорсткі конкурентні умови господарювання вимагають від підприємства вирішення цілого ряду облікових проблем, що зумовлені суперечливим характером нормативних документів, а також рівнем розробки окремих практичних аспектів методології обліку виробничих запасів. Виробничі запаси — важливий елемент ділової активності підприємства. З одного боку, виробничі запаси створюють та утримують для гарантування безпеки виробництва, гнучкого функціонування підприємств, а з іншого — вони є формою відволікання коштів з обороту

підприємств та їх капіталізації. На підприємствах, продукція яких характеризується високою матеріаломісткістю, виробничі запаси становлять значну частку в складі оборотних активів. Аналіз наукових і методичних праць із питань обліку виробничих запасів свідчить про багатовекторність досліджень.

Питання обліку виробничих запасів були висвітлені в працях вітчизняних учених Ф. Ф. Бутинця, М. П. Войнаренко, А. М. Герасимовича, С. Ф. Голова, В. І. Єфіменка, М.І.Бондаря, В.М Добровського, В.В.Бабіч, М. В. Кужельного, Ю. А. Кузьмінського, В. Г. Линника, В. В. Сопка, Н. М. Ткаченко, російських і зарубіжних фахівців В.Ф. Палія та Я.В. Соколова, Р. Ентоні, Дж. Ріса. Необхідними передумовами для якісної організації обліку виробничих запасів є:

- наявність вказівок і рекомендацій з обліку виробничих запасів;
- розробка реєстру (номенклатури) виробничих запасів;
- чітка класифікація виробничих запасів;
- правильне формування складського господарства;
- розробка норм витрачання, надходження виробничих запасів.

Основними завданнями організації обліку виробничих запасів на підприємстві є:

- визначення відповідальної особи за ведення бухгалтерського обліку виробничих запасів;
- своєчасне документування операцій з руху запасів;
- періодичне уточнення вартості залишків запасів на складі і в незавершеному виробництві;
- розроблення графіку документообігу;
- контроль за повним і своєчасним оприбуткуванням виробничих запасів та їх збереженням за місцем зберігання і на всіх стадіях обробки;
- об'єктивна оцінка виробничих запасів;
- виявлення всіх витрат, пов'язаних із придбанням або виготовленням виробничих запасів і визначення первісної вартості. Важливою передумовою раціональної побудови обліку використання виробничих запасів є економічно обґрунтована їх класифікація. Правильна класифікація запасів має велике

теоретичне та практичне значення для обліку надходження і вибуття матеріалів, тому що вона створює передумови для економічного обґрунтування планування та обліку витрат матеріалів та інших виробничих запасів. До шляхів вирішення проблем обліку виробничих запасів можна віднести: підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств; удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт; узгодження механізмів бухгалтерського і податкового обліку виробничих запасів; обґрунтування системи обліку матеріальних витрат на освоєння нової техніки і технології виробництва; чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів підприємств.

РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЕРЕДУМОВ РОЗВИТКУ ТОВ “ІНСТИТУТ ПЛАНУВАННЯ СІМ’І”

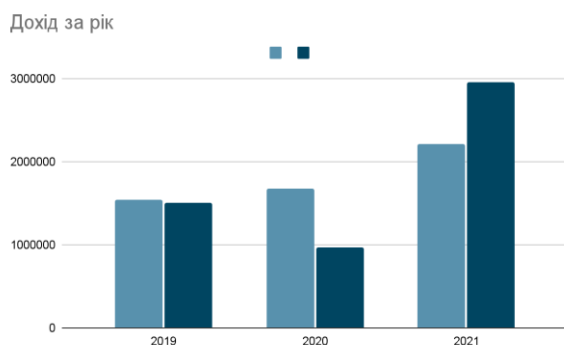
3.1 Аналіз та оцінка діяльності тов “Інститут планування сім’ї”

Товариство з обмеженою відповідальністю “ Інститут планування сім’ї” IPF. Інститут планування сім’ї - сучасне високотехнологічне медичне установа, що відповідає найвищим стандартам приватної медицини. Високий професіоналізм лікарів і організація медичних послуг центру відповідають всім вимогам світових стандартів. Клініка ефективно поєднує науково-дослідницьку роботу з практичною діяльністю.

У центрі працює професійно підготовлений персонал: професори, доктори та кандидати медичних наук, лікарі вищої категорії. Фахівці клініки підвищують кваліфікацію і консультують в кращих клініках України.

Клініка має 3 філіали по містах України : Київ, Суми, Вінниця. Основний філіал: Україна, 04050, місто Київ, ВУЛИЦЯ ПЛАТОНА МАЙБОРОДИ, будинок 8. Згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань дата заснування ТОВ "ІНСТИТУТ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї" — 17.10.2013

Директор Оліниченко Юрій Олександрович, статутний капітал: 100000 грн. Основний вид діяльності 86.10 Діяльність лікарняних закладів. Метою діяльності підприємства є надання медичних послуг та одержання прибутку на вкладений капітал шляхом здійснення виробничої, комерційної, задоволення соціально-економічних інтересів акціонерів та працівників підприємства.

Таблиця 3.1 Дохід ТОВ “ Інститут планування сім’ї за рік”

Переваги IPF:

- Багатопрофільність центру
- Консультації кращих фахівців
- Сучасне медичне обладнання
- Аналізи на базі власної сучасної клініко-діагностичної лабораторії
- Надання медичної документації державного зразка
- Унікальні сучасні програми лікування
- Зручне місце розташування центру
- Комфортабельний денний стаціонар
- Гнучка система знижок, можливість лікування в кредит
- Можливість оплати послуг за допомогою пластикових карт

Провідним напрямком клініки є лікування безпліддя. Сучасні методи лікування дозволяють мати дітей всім, хто цього забажає. Комплексний підхід - з моменту першого звернення аж до народження дитини.

Клініка спеціалізується на екстракорпоральному заплідненні і комбінованих репродуктивних програмах, включаючи сурогатне материнство, в поєднанні, при необхідності, з різними донорськими програмами. Клініка має в своєму розпорядженні власним кріо банком, що забезпечує безпечне зберігання гамет і ембріонів протягом будь-якого періоду часу. Для зручності пацієнтів при клініці є комфортабельний стаціонар з одномісними і двомісними палатами. Акушерсько-гінекологічний прийом - одне з найважливіших напрямків клініки, а саме консультація у такого фахівця має величезне значення для збереження жіночого репродуктивного здоров'я. Зберегти жіночого здоров'я - значить отримати впевненість пізнати радість материнства в майбутньому. Багаторічний досвід лікарів, унікальні методики діагностики та лікування дозволяють не тільки проводити ефективні лікувально-діагностичні заходи, але і сприяти попередженню захворювання або повного його усунення на ранній стадії розвитку. Сучасна оперативна гінекологія дозволяє надавати пацієнтам широкий спектр медичних послуг, що дозволяють проводити операції без ризику появи

ускладнень (радіохвильова хірургія). Урологічне відділення клініки спеціалізується на лікуванні чоловічого безпліддя, а також різноманітних захворювань урогенітальної сфери. Діагностична лабораторія дозволяє проводити біохімічні, гормональні, гематологічні, імунологічні дослідження, а також дослідження на наявність інфекційних захворювань, в тому числі що передаються статевим шляхом. Особливу увагу клініка приділяє дотриманню конфіденційності та захисту особистих даних пацієнтів. Сучасне медичне обладнання: Лапароскопічна стійка Storz, Моторизована мікро маніпуляційна система OLYMPUS , радіохірургічний апарат Surgitron "Ellman International, inc.". Апарат УЗД Voluson E8, Мамографічна система Siemens Nova 3000.

3.2 Аналіз стану управління інформаційно-комунікативним забезпеченням діяльності медичного закладу

Дослідження питання інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності медичного закладу ТОВ "Інститут планування сім'ї" показало існування прямого взаємозв'язку між налагодженням та підтримкою ефективної комунікативної взаємодії, наданням якісних, сучасних медичних послуг та кадровим забезпеченням діяльності закладу. Як правило, кадровий потенціал є важливою складовою системи ресурсного забезпечення галузі охорони здоров'я. Вагоме місце залежить від кадрового забезпечення, якості та кваліфікації, інформаційно-технологічного забезпечення трудового процесу, умов праці та її оплати залежить рівень якості надання медичної допомоги населенню. Особлива увага приділяється саме якості кадрового забезпечення. На 2022 рік кадровий склад клінік удосконалено та поновлено. Основні показники якості клініки:

- показник забезпечення персоналом закладу, питому вагу атестованих лікарів
- питому вагу атестованих середніх медичних працівників, укомплектованість фізичними особами лікарів

Аналіз показників кадрового забезпечення ТОВ "Інституту планування

сім'ї" показав, що за останні три роки (2020, 2021, 2022) фактична чисельність як лікарів, так і чисельність середнього медичного персоналу зростає. Кількість співробітників на 2022 рік 75 чол. Київ - 33 чол, Суми - 17 чол, Вінниця- 25 чол. 17 жовтня 2013 року, у день, коли закладався фундамент будівлі, в якій сьогодні з'являються на світ нові люди, його ідейні ініціатори, проектувальники, інвестори і співробітники поставили свої імена під листом, капсула з яким лежить у стінах приватного медичного закладу. Фундаментом стала клініка в м. Київ, на 2013 рік чисельність персоналу налічувала 14 чоловік. Далі у 2014 році була відкрита клініка у м.Вінниця з чисельністю 12 чоловік. У 2018 році відкрита клініка у м. Суми з чисельністю 10 чоловік. Графік наведений нижче. При цьому, питома вага атестованих лікарів, середнього медичного персоналу та керівників закладів охорони здоров'я свідчить про цілковиту реалізацію плану атестації медичного персоналу. Це є позитивним показником, оскільки заходи з атестації проводяться з метою підвищення кваліфікації медичного персоналу, їх професійного рівня та ефективності медичної допомоги населенню. Формування на основі отриманої медико-статистичної інформації від структурних підрозділів зведених звітів, надання звітів та адміністративної інформації на вищі рівні управління;

- забезпечення функціонування інформаційного банку даних щодо стану здоров'я прикріпленого населення, ресурсного забезпечення та діяльності закладу охорони здоров'я;

- надання консультативної та організаційно-методичної допомоги Іншою стороною дослідження інформаційно-комунікативного забезпечення є аналіз інформації, що циркулює на сьогоднішній день в даному медичному закладі. Отже, можна виділити три типи інформації, яка поширюється центром. Це, перш за все, інформація законодавчого характеру (директивна), наукова інформація та інформація внутрішня або з власних джерел. Джерелом директивної інформації є сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері охорони здоров'я.

Сьогодні діяльність регламентують наступні законодавчі та нормативні

акти:

- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
- Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»

Таким чином, дослідження інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності тов свідчить про наявність прогалин в інформаційно-комунікативній системі закладу, починаючи від технічного забезпечення діяльності до організації інформаційного обігу та комунікації як із зовнішнім, так і з внутрішнім середовищем центру. Це свідчить про гостру необхідність інформатизації діяльності медичного закладу, відповідно до сучасних вимог розвитку інформаційно-комунікативних технологій та їх впровадження в усі сфери суспільного життя.

направлення пацієнтів до закладів вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги; організація взаємодії з установами вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з метою своєчасного діагностування стану здоров'я та забезпечення лікування пацієнтів; проведення обов'язкових медичних втручань щодо пацієнтів з наявними факторами ризику розвитку окремих захворювань; проведення консультацій з метою профілактики, спрямованої на усунення або зменшення звичок і поведінки, що становлять ризик для здоров'я-забезпечення медичного спостереження за здоровою дитиною відповідно до вікових особливостей та потреб; надання окремих послуг паліативної допомоги пацієнтам усіх вікових категорій; призначення лікарських засобів та медичних виробів з оформленням відповідних документів згідно з вимогами законодавства для можливості отримання пацієнтами лікарських засобів в аптеках; ведення медичної статистики та первинної облікової документації, оформлення затверджених форм довідок, листків непрацездатності Сьогодні найбільш поширеними каналами комунікативної взаємодії тов зі споживачами медичних послуг є телефонна лінія та мережі Інтернет. Так, використовуючи телефонну лінію пацієнт може отримати роз'яснення щодо вибору лікаря та укладення

контракту з ним, інформацію щодо організації годин прийому певними лікарями, або ж залишити скаргу на дії лікарів, що не влаштовують пацієнтів. Іншим поширеним каналом взаємодії закладу та пацієнта є мережа Інтернет. Зокрема, сьогодні функціонує електронна медична система запису.

3.3 Обґрунтування доцільності удосконалення технологічного рівня управління інформаційно-комунікативним забезпеченням діяльності закладу

Фазою удосконалення інформаційно-комунікативного забезпечення діяльності медичного закладу відповідно до запропонованого підходу, є технологічний рівень. Сьогодні є неможливим переоцінення технологічної складової управління інформаційним забезпеченням діяльності будь-якої клініки. Сучасні медичні установи та технології диктують свої правила організації та реалізації процесу управління, особливо це стосується досліджуваної нами галузі - медичної сфери. На сьогоднішній день в медичній галузі широко застосовуються новітні технології, апарати, які надали медицині якісно нового характеру. Розвиток новітніх технологій дає можливість медичному закладу здійснювати автоматизацію процесів обробки та систематизації інформації, її подальшого використання в процесі лікування та в управлінських цілях. Сучасні технології клініки значно покращили процес діагностики захворювань, забезпеченню більш ефективної допомоги. Відзначаються позитивні аспекти впровадження сучасних інформаційних технологій в діяльність медичного закладу тов “ Інституту планування сім’ї”. Прийняття будь-яких управлінських рішень ґрунтується на тій інформації, що є в розпорядженні управлінської системи. Для того, щоб прийняти рішення було раціональним, необхідно володіти достатнім обсягом інформації, що відповідає таким критеріям: достовірність, точність, своєчасність, повнота. Відповідно, за аналогічним принципом приймаються рішення і в медичній сфері. Потрібно зауважити, що до якості інформації в даному випадку приділяється велика увага, оскільки, часто від того чи іншого прийнятого

рішення залежить життя та здоров'я пацієнта. З розвитком сучасних інформаційних технологій, особливо в сфері діагностики та лікування, різні інформаційні дані, зокрема про стан пацієнта, одержані в процесі використання таких технологій, зробили можливими отримання більш точної інформації та в значно коротші терміни. Що, в свою чергу, робить управлінські рішення більш ефективними. В системі управління інформаційно-комунікативним забезпеченням діяльності закладів охорони здоров'я використання інноваційних технологій є запорукою високого рівня інформованості як населення, зокрема безпосередніх пацієнтів, так і медичного персоналу. В наш час велику увагу питанню використання медичного обладнання, Так, на даний час в клініці використовуються інноваційні інформаційні технології :

Surgitron "Ellman International, inc."

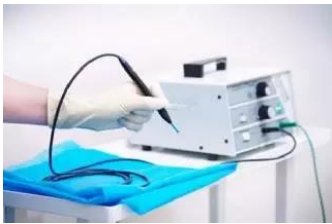

Рис 3.1 Surgitron "Ellman International, inc."

Прилади Surgitron "Ellman International, inc." універсальні, працюють в п'яти режимах:

- 1) мікророзріз (мінімальне руйнування клітин, ускорення загоєння, ідеальний косметичний ефект);
- 2) коагуляція (зморщування тканин, закриття дрібних капілярів, надійний гемостаз з мінімальним пошкодженням тканин);
- 3) розріз і коагуляція (одночасний розріз і коагуляція);
- 4) фульгурація (іскрове вплив на тканини з максимальним ефектом гемостазу і проникнення всередину, ідеальний для навмисного руйнування тканин);
- 5) біполярна коагуляція (точкове мікроскопічне сморщивание тканин без прилипання і некрозу тканин, закриття великих капілярів-діаметром до 1,5 мм).

1. Voluson E8

Рис 3.2 Voluson E8

Детальне дослідження плоду на ранніх стадіях вагітності. Візуалізація найдрібніших структур з високою чіткістю. Аналіз плоду в різних проекціях і в будь-який момент часу. Революційні технології процесу збору даних. Ось у чому сила системи Voluson E8.

МАММОМАТ 3000 Siemens Nova

Рис 3.3 МАММОМАТ 3000 Siemens Nova

Висока роздільна здатність. Низька доза. Високоякісні зображення. Siemens Nova 3000 оснащений рентгенівською трубкою, в якій, на відміну від інших мамографічних систем, використані два різних матеріалу в аноді.

Рис 3.4 Mindray DP-50

Mindray DP-50 - портативний УЗД сканер розроблений на базі нової платформи X-treme engine, використовуваної в добре зарекомендували себе кольорових сканерах з доплером моделей Mindray DC-3, Mindray DC-7 і DC-6.

OLYMPUS

Для дослідницьких інвертованих мікроскопів OLYMPUS характерні

високі оптичні якості, забезпечені оптикою UIS світового класу, надійність і простота в зверненні. Ці інвертовані мікроскопи ідеальні для самого широкого ряду досліджень у фізіології, при роботі з тканинами, клітинними культурами, в ЕКО (ICSI)

Рис 3.5 OLYMPUS

3.4 Покращення кадрового потенціалу як основний напрямок удосконалення надання медичних послуг клініки “ Інститут планування сім’ї”

Ефективний процес формування та розвитку професійної компетентності медичних працівників забезпечує досягнення головної мети функціонування медичної організації – зростання конкурентоспроможності на основі підвищення якості надання медичних послуг.. В результаті виникає необхідність вбудовування стратегії управління кадровим потенціалом ТОВ “ Інституту планування сім’ї” в загальну стратегію його розвитку. Медичний персонал відноситься до дороговартісних ресурсів, які вимагають більше затрат на підготовку кваліфікованих спеціалістів. На відміну від більшості ресурсів, цінність яких загалом знижується, цінність кадрових ресурсів з накопиченням професіоналізму і досвіду збільшується. Можливість персоналу використовувати нові знання і технології, приймати виважені управлінські і організаційні рішення та надавати більш інноваційні послуги – це є характеристикою кадрового потенціалу медичної організації. Він характеризує систему менеджменту. Збалансований розвиток кадрового потенціалу в значній мірі визначає медико-соціальну і економічну результативність діяльності системи охорони здоров'я. Поняття кадрового потенціалу включає наявні кількісні, інтелектуальні, професійні можливості медичних працівників лікувальних закладів, незалежно від його типу і рівня, які направлені на збереження, підтримку і підвищення рівня здоров'я людей. Головними напрямками в роботі з кадровим потенціалом ТОВ “ Інституту планування сім’ї”! являється : навчання, атестація. Робота керівництва лікарні по підборі персоналу, використовуючи сучасні механізми, дозволяє забезпечити лікувально-профілактичні заклади лікарями, які здатні на професійному рівні вирішувати завдання підвищення якості надання медичних послуг. Стабільність кадрового потенціалу визначають: професіональна адаптація майбутніх лікарів в процесі навчання; підтримка оптимальних взаємовідносин в колективі; забезпечення охорони праці і якості життя в процесі роботи. Безперервна освіта співробітників

шляхом підвищення кваліфікації на курсах; участь в науково-практичних тематичних конференціях; удосконалення системи самоосвіти; атестація на кваліфікаційну категорію, сертифікацію. Всі ці заходи сприяють підвищенню професійного рівня медичного працівника, розвитку кадрового потенціалу медичного закладу.

ВИСНОВКИ

У нашому дослідженні ми з'ясували, що малий та середній бізнес є вагомим чинником економічної структури країни. Вплив малого та середнього бізнесу є значним у розвиток та економічну будову. Заявки цим сферам бізнесу великі підприємства не втрачають свої сили на дрібносерійне виробництво. Також, статистика бізнесу з 2019-2020 р свідчить що економічний попит на продукцію зростає, малі та середні підприємства набувають вагомий попит та стають більш конкурентними на економічному ринку. Малий бізнес займає більшу частку діяльності на момент 2021 року, середній бізнес посідає друге місце фіксує попит на продукцію сфери. На бізнес впливають як внутрішні так і зовнішні чинники. Малий та середній бізнес має недоліки, але всі вони є можливими для удосконалення. Раціональний бізнес це бізнес який задовольняє попит та пропозицію, на даний 2022 рік цей потік є стабільним та ефективним. Країна має розвинені компанії які докладають усіх зусиль для фіксації стабільності економічної сфери. Ситуація в країні є не завжди стабільною але бізнес включає всю наполегливість для вирішення конфліктів.

Було розглянуто ТОВ “ Інститут планування сім'ї! як приклад середнього бізнесу. Товариство розвивається з 2013 року і на сьогоднішній день має ефективний розвиток в медичній сфері. ТОВ є рентабельним, перспективним та охоплює значну частку якісних медичних послуг країни. Обладнання та комунікація є сучасними, спеціалісти висококваліфіковані.

Є проблеми та перспективи розвитку ТОВ “ Інститут планування сім'ї”, але на даний момент клініка охоплює філіали у трьох містах та має значний успіх.

Отже, було досліджено сучасний малий та середній бізнес на прикладі обраного ТОВ, Бізнес є стрімкою розвиненою ланкою та просувається на шляху перспектив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Геращенко О.П. “Економіка ХХІ”. Фоліо , 2016. 215-225 с.
2. Васильців Т.Г. Економіка малого підприємства. Київ, 2013. 101-106с.
3. Розін М.В. Як припинити планувати і почати бізнес./ за ред. О.Кожушко. Київ, 2018. 94 с.
4. Україна у цифрах статистичний збірник / Державний комітет статистики України. Київ, 2021. С. 95-120
5. Конституція України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. . Про комплексні заходи щодо впровадження сімейної медицини в систему охорони здоров'я [Електронний ресурс]: Постанова КМУ No 989 від 20 червня 2000 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2000-%D0%BF#Text>
7. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст]: навч. посібник / Г.В.Савицька. – К.: Знання, 2007. – 534с.
8. Шаповал О.А. Кадрова політика та шляхи її покращення / О.А.Шаповал // Економіка і суспільство, 2017. – Вип. 9. – С. 650 – 700
9. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст]: навч. посібник / Г.В.Савицька. – К.: Знання, 2007. – 534с
10. Мачуга Н.З. Якість медичних послуг як інструмент реформування системи охорони здоров'я / Н.З.Мачуга // Актуальні проблеми економіки. – 2011. - №8. – с. 113-189
11. Закон України « Про розвиток та державну підтримку малого і середнього бізнесу в Україні» від 22.03.2012 р//Офіційний вісник України. – 2012. – Ст.1101
12. Державна службу статистики України
13. Мале підприємництво: основи і теорії і практики/ З.С.Варналій. – К.: Знання, 2008. – 302с.

14. Єфремова, О.С. Кредитування малого підприємництва в Україні. Економіка та держава. – Тернопіль: Економічна наука. – с 82-85.
15. Черняєва О.В. Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці/ О.В. Черняєва, А.Ю Гриненко// Східна Європа: економіка, бізнес та управління.2017. Вип 3(08). С 33-42.